

І гужому наукається,
І свого не цурається...

Т. ПЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкації і Адміністрації:
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел: HENDERSON 4-0237
УНС: HENDERSON 5-8740

PIK LXIV Ч. 187. ЦЕНТІВ 10. CENTS ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СУБОТА, 28-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1957 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 187. VOL. LXIV

У ЛІТЛІ РОКУ СПОКІЙ; ФОБУС ОБВИНУВАЧУЄ УРЯД ЗДА В „ОКУПАЦІЇ”

БІРНС ЗАСУДЖУЄ РІШЕННЯ ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕРА
ВІСЛАТИ ВІСЬКО ДО ЛІТЛІ РОКУ. — ЗУ-
СТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА З ГУБЕРНАТОРАМИ ПІВДЕН-
НИХ СТЕЙТІВ ВІДБУДЕТЬСЯ У ВІТОРОК

Літл Рок. — Другий день
привітності федеральних
військ у Літл Рокі проми-
нув спокійно без будь-яких
інцидентів у місті і в школі.
В четвер 26 вересня кількіс-
ти привітних учнів збільшилася
на 100 в порівнянні із кіль-
кістю учнів попереднього
дня. Все ж такі ще яких
6500 учнів залишилися поза
школою. Не було теж ніяких
демонстраційних виходів уч-
нів із школи після прибуття
туди негритянських учнів.
Губернатор стейту Арканзо
Орвал Е. Фобус виступив
цього дня у телевізійній про-
грамі із гострою промовою
проти інтервенції федерально-
го уряду у справу шкільної
інтеграції у Літл Рокі. За-
суджуючи рішення през. Ай-
зенгавера вислати до Літл
Року федеральні війська, Фо-
бус визначив драматичними
словами ситуацію в місті, як
„літл-року окупацію”, під час
якої „літл-року кров громадян,
ранених багнетами воїнів і
побирання прикладом їхніх
рушниць”. Говорив Фобус
теж і про „масові арешти в
місті” і про те, що Літл Рок
„кишить федеральними аген-
тами” і навіть про те, що в
місті введено „поліційні ме-
тоди правління”. У Літл
Року панував би — за слова-
ми Фобуса — це й досі спо-
кій, якщо б не почав встра-
нувати у справу інтеграції „ім-
портований федеральний суд-
дя”. В наступному Фобус на-
тамував трьох прихильних
до справи інтеграції діячів із
Літл Року, а саме редакто-
ра місцевого часопису Гаррі
Ашмора, посадики Вільсона
Майна і кол. губернатора Сид-
да Мекмета, як „коллаборан-
тів федерального уряду” і

відповідальних за „жалюгід-
ні” події, що відбулися остан-
нім часом. Закінчуючи свою
промову, Фобус закликав гро-
мадян зберігати спокій і ви-
конувати накази війська. Ви-
ступ Фобуса викликав гостру
реакцію заатакованих осіб.
Які назвали його демагогом
який своїми виступами підбу-
рює далі населення і загос-
трює ситуацію. У зв'язку з
промовою Фобуса стверджу-
ють, що проліття крові об-
межується до легкого поран-
нення чи радше драпання
багнетом одного з громадян
який чи не зумисне зблизив-
ся надто до ідучих мимо во-
яків, і до удару прикладом
рушниць що ним відпові-
дині до воїнів на безпосеред-
ній напад роз'яреного демон-
странта. Щодо „масових
арештів”, то було придер-
жано тільки вісім осіб, з чого
чотири звільнено, а решту,
зараз же передано адміні-
страції цивільної влади.
Проти рішення Президента в
справі вислати війська до
Літл Року виступив теж і
кол. державний секретар
Джеймс Бірнс, заявляючи
у своїй промові, що це рі-
шення створює у світі тра-
гедію, що „ЗДА виповіли
війну стейтові Арканзо”.
Водночас із цим повідомля-
ють із Білого Дому, що през.
Айзенгавер встановив дату
конференції з південними гу-
бернаторами на вівторок най-
ближчого тижня. Провідник
делегатії губернатора ЛеРой
Коллінс заявив, що делега-
ція, як комітет, хоче говорити
з Президентом тільки в спра-
ві Літл Року. Як окремі
особи, члени делегації мо-
жуть говорити і про справу
інтеграції взагалі.

Айзенгавер закликає республіканців працювати — від хати до хати

Сан Франціско, Каліфорнія.
— Республіканські партії
працівників у всіх 58-ох ви-
борчих округів у Каліфорнії зі-
бралися в Сан Франціско на
те, щоб вислухати промови
президента Айзенгавера, за-
писаний на тейп-рекорд в Ва-
шингтоні. Цю промову пере-
давали також 18 радіових
станцій по цілому стейті. Пре-
зидент дякував партійним ви-
зовим працівникам за викона-

ну працю і підкреслював, що с-
воєму величчю завдячують те, що
при всіх партійних кампаніях
члени партії ходили від хати
до хати та освідомлювали на-
селення про програму Респу-
бліканської партії. Крім пе-
редньої промови президента
Айзенгавера, промовляли ще
до зборів голова стейтрової
республіканської організації
Алфонсо Е. Белл та три ін-
ші промовці.

ЗДА будують атомовий осередок в Порто Ріко

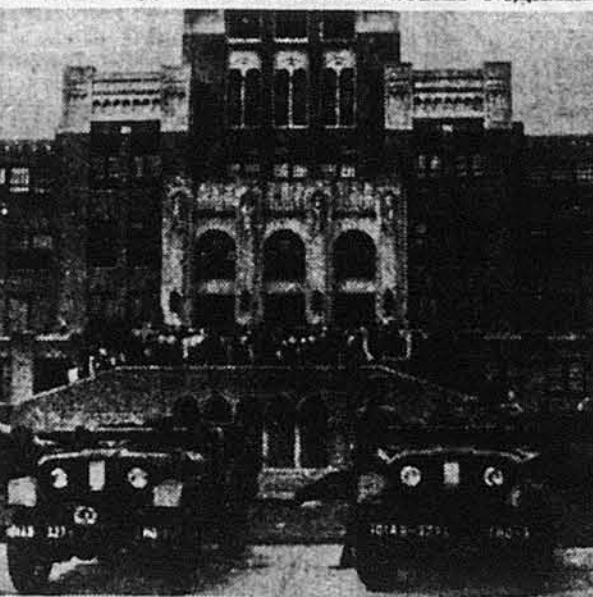
Сан Хуан, Порторіко. —
2-го жовтня цього року Комі-
сія Атомової Енергії ЗДА має
підписати контракт із Пор-
торіканським університетом про
те, що ЗДА збудують в Пор-
торіко вишкільний і дослід-
ний центр для продукції ато-
мової енергії. Цю програму
здійснюватиме Комісія Атомо-
вої Енергії через Крайову Ла-
бораторію в Овк Ріджі, Тенне-
ссі, за ті гроші, які Конгрес

признав в сумі 3,000,000 до-
лярів. В річницю каледжі в
Маягезі мають збудувати ато-
мовий реактор, а в Ріо Пед-
рас має бути вишкільний осе-
редок, в якому навчатимуть-
ся порторіканці і латинські
американці, які використовув-
атимуть атомову енергію в ме-
дицині, рільництві й інженерії.
Цей контракт важливий на 5
років, але його можна буде
відновити на такий самий
протяз часу.

В АМЕРИЦІ

- У жидівському шпиталі в Брукліні, Нью Йорк, лікарі заклали 14-річний Павлі Вебстер в серці отвір величезної доларової монети, з яким воно надіслалося. Під час операції, що тривала 15 хвилин, спеціальним апаратом поміщали в отвір окислювальну (окислювальну) кров дитини. Про цю вадку в своєму серці дитина не знала аж поки не заховалася на легені. Без операції вона могла вмерти кожної хвилини.
- 6-річна Клядія Смор із Клівленду зайняла собі в ша-
фці кухонний „забанку” — полі-
ційний револьвер батька, пішла
до матері і застрелила її. Мати
негайно померла, а дитина й
досі не дає собі справи з того,
що сталося.
- Філ Гуттеррієр із Вілбер Гей-
вену, Флорида, дістав патент на
прилад, який вишукують відсу-
тнього власника телефону. З
поміччю цього винаходу, теле-
фонічний апарат у відсутності
- 41-річний Реймонд Бестон
народився 12-го липня, не маю-
чи довіди ні одного сина. Вона і
її чоловік хотіли дитину, бо
„не знали, що робити з хлопчи-
ком”. Набратися їхня дитина
має 12 років.
- У Фемідефії, Па., зчинилася
бітва між негритянськими й
білими учнями середньої шко-
ли. Учнів були озброєні револь-
верами й кинями. Поліція за-
арештувала 15 хлопців, в тому
числі 14 негрів.
- Американський Хлопчачий
Скаутинг планує зібрати 1,158,
500 доларів, щоб побільшити
своє членське число на 5,000. В
1957 році зібрано на цю ціль
987,921 долар.
- У Кемдені, Н. Дж., ван-
тажне авто зударилось з ле-
жовим і загорілося. На очах чи-
слених глядачів в огні згину-
ло дві особи.

ШКОЛА ПІД ОХОРОНОЮ ВІСЬКОВИХ З'ЄДНАНЬ

Будинок Центральної Середньої Школи в Літл Рокі —
оточений військовими „джипами” й із групою цікавих учнів
при вході до школи

Брокер заявив, що немає військового підготівля в південних стейтах

Вашингтон. — Секретар ар-
мії Вільбер М. Брокер заявив,
що немає стану військового
підготівля в південних стейтах,
як про це неввірно інформув-
али журналісти представників
Пентагону. Секретар армії по-
яснив, що виданий був наказ
про стан підготівля тільки до
міста Літл Рок, а не до всіх
південних стейтів. Згідно з по-
переднім повідомленням, про-
яке нічого не знав Брокер, ма-
ли в усіх гарнізонах в півден-
них стейтах вишколювати ок-
ремі вибрані частини в тому,
як поборувати можливі заво-

Генерал Тейлор про потребу наземних військ для відбивання малих агресій

Нью Йорк. — Шеф штабу
армії генерал Максвелл Д.
Тейлор промовляв на прий-
нятті Крайового Товариства
Промислової Безпеки в готе-
лі „Валдорф-Асторія” в Нью
Йорку і остерігав проти над-
мірного зменшення числа
наземних військ, без яких не
можна буде вести малих во-
єн, якими ворог може почи-
нати свою агресію на вільній
світі. Генерал Тейлор заявив
900 присутнім на цьому при-
нятті, що добра с оборонна
політика президента Айзен-
гавера і державного секре-
таря Джона Фостера Доллеса,

Бекові не признали титулу „заслуженого президента у відставці”

Малмі Біч, Флорида. — Ста-
тутова Комісія Міжнародного
Братства Шоферів відкинула
одногосло пропозицію, щоб
Дейвідові Бекові признали ти-
тул „заслуженого президента
у відставці”. Ця ухвала свід-
чить про те, що Бек втратив
всі впливи, якими він досі ті-
шався в цій організації, яку
він очолював впродовж ос-
таних кількох років. Коли б
Бек дістав був цей титул, то
він мав би такі гроші: 50,000
доларів річну пенсію, необ-

Агенція „Люди з людьми” стала приватною організацією

Нью Йорк. — Голова Корпо-
рації „Люди з людьми” Чарльз
Е. Вилсон заявив на пресовій
конференції, що ця корпора-
ція стає приватною організа-
цією і не буде мати зв'язків із
федеральним урядом. Органі-
зацію цієї агенції минулого
року задумав президент Ай-
зенгавер, і її ціллю с заохочу-
вати народи вільного світу
до приязни і миру. „За зго-
дою і акціями президента
Айзенгавера, який с нашим
почесним головою, — казав
Вилсон, — від тепер ми не бу-
демо залежні від урядової
контролі, навіть від Інформа-
ційної Служби ЗДА.” Вилсон
незабаром відіде до Риму,
щоб там відбутися конферен-
цію з провідниками Конгресу
Європейсько-Американсько-
го Товариства. Там має бути

ГАММЕРШИЛД СТАВ ЗНОВУ ГЕНЕРАЛЬНИМ СЕКРЕТАРЕМ ОН НАЦІОНАЛ-КИТАЙСЬКИХ ПРЕДСТАВНИК ЗАПЕВ- НЯЄ, ЩО КОМУНО-КИТАЙСЬКИЙ РЕЖИМ ТРИМА- ЄТЬСЯ ВИКЛЮЧНО ТЕРОРОМ

Об'єднані Нації. — Даг
Гаммершильд став генераль-
ним секретарем Об'єднаних
Націй на дальших п'ять ро-
ків. В четвер 26 вересня ч. р.
11-членна Рада Безпеки одно-
госло затвердила його кан-
дидатуру, а пополуноді того
самого дня 80 з усіх 82-х чле-
нів Генеральної Асамблеї го-
лосували згідно з рекоменда-
цією Ради Безпеки. Голосу-
вання було тайне, але прези-
дент Леслі Мунро подав до ві-
дома вислід, з додаванням,
що ізраїльський міністер за-
кордонних справ Гольда Ма-
ер прислала листа, що вправ-
ді ізраїльська делегація була
непривна на засіданні з ува-
ги на жидівський Новий Рік,
проте вона солідаризується з
вибором Гаммершильда. Пі-
днесення Африка абсентувалася.
Після проголошення вибору,
американський посол в Нью-
Йорку Ладж склав перший за-
яву з признанням заслуг
Гаммершильда та з бажанням
йому дальших успіхів. По-
дібну заяву склав совєтський
представник Василь Кузнецов
і репрезентанти різних
держав. Гаммершильд не мав
тепер ніякого контр-кандида-
та. Відповідаючи на гратуля-
ційні заяви, він покликався
на свої, раніше вже висловле-
ні погляди на ролі і значен-
ня Об'єднаних Націй, як на
„не досконалий, але необхід-
ний інструмент миру, що слу-
жить державам для міжна-
родних переговорів, а інколи
й виручас”. Даг Гаммер-
шильд, який тепер має 52 ро-
ки, був перед своїм вибором
в квітні 1953 року членом
шведського уряду. Його по-
передником, першим гене-
ральним секретарем Об'єд-
наних Націй, був колишній нор-
везький міністер Трингве Лі,
проти вибору якого на другу
кандидатуру заперечували Со-
вети. Гаммершильд здобув собі
опінію великого і послідовно-
го прихильника тактики тай-
ної дипломатії. Коли він на-
віть складав якісь заяви, чи
звідомлення, то вони так шу-

Даг Гаммершильд

дерно формувалися, що їх
важко розчепити. Гаммер-
шильд не скривав свого погля-
ду, що генеральні дебати в
Об'єднаних Націях більше
шкодять, як допомагають спра-
ві добрих відносин у світі. Він
дістав річно неподатковану
платню 55,000 доларів.
В ході дальшої дебати на
Генеральній Асамблеї пред-
ставник національного Китаю
д-р Гу-шунг твердив, що кому-
но-китайський режим втратив
підтримку інтелектуалів, сту-
дентів і „сотень мільйонів на-
роду”. Коли б в таких умо-
вах прийнято комуністичний
Китай до Об'єднаних Націй,
то Об'єднані Нації, мовляв,
не були б варті свого чарте-
ру і своєї декларації про пра-
ва людини. Грецький міністер
закордонних справ Еванге-
лос Авероф гостро таврував
„колоніальне ярмо”, що йо-
го Англія накладала на Кипр, а
комуно-румунський міністер
закордонних справ Йон Георгі-
е Мавр найкращим „підбу-
рюючі” закордонні радіо-
редації. Голландський міні-
стер закордонних справ А. Г.
Ліанс підтримував західний
план про порозуміння щодо
першої стадії міжнародного
роззброєння. Виступали ще
представники Камоджі і Су-
зв'язомлення, то вони так шу-

Морські маневри НАТО потверджують стратегічні пляни

На Атлантийських водах. —
Адмірал Джерол Райт, голов-
ний командант морських сил
всіх держав НАТО наatlan-
тийських водах, ствердив пов-
ний успіх маневрів, що ве-
дуться від четверга минуло-
го тижня в обширі між пів-
нічно-західними берегами Нор-
вегії та Ісландії. Прилетів-
ши на поміст гігантського лі-
таконосця „Саратога”, адмі-
рал Райт заявив, що ці ма-
неври доказали правильність
стратегічного планування
НАТО, за яким морські фльо-
ти НАТО можуть в цілості
панувати над водами Норве-
гії. А панування над тими во-
дами значно допомагає пану-
ванню над Атлантикою. Тепе-
рішні маневри мали доказа-
ти можливість успішної обо-
рони проти атак совєтського
летунства і совєтських підвод-
них човнів. В даному випадку
частина фльоти і летунства,
позначена, як „помазанцева”,
грала роллю „ворога”. Під час
маневрів стався все ж один
дуже прикий випадок: 4
морські літаки, що їх матір-
ний летовище був літаконос-
ець „Саратога”, з неясно-
ваних до цього часу причин,
розбилися над морем. Не вва-
жаючи на негальні пошукники,
не віднайдено опілілих
з-посеред десятих членів за-
логів тих машин. Загалом
згинуло в маневрах 13 осіб.

Джілас утретє стане перед судом

Београд. — Мілован Джі-
лас, колишній віце-президент
Югославії і президент юго-
славського парламенту, один
із передових комуністів, що із
зброєю в руках боролись про-
ти власного монархічного, як
і окупаційного німецького ре-
жиму, стане втретє перед су-
дом за грихи проти комуно-ю-
гославського режиму. Вперше,
несповня два роки тому,
засудили його на рік в'язниці
з тимчасовим припиненням
кари за критику режиму. По-
го викликали у всіх його пар-
тійних і державних становищах,
але ще залишили на волі. За
інтерв'ю в чужинській пресі
з критичними висловами
про відносини в Югославії за-
суджено його на кару трьох
років в'язниці, що їх відси-
дус в тепер акуратно у
тій самій в'язниці, в якій си-
дів на 4 жовтня ч. р. судують
розправу за перепачкування
за кордон рукопису книжки

„Нова” кляса, яку видано
друком в Америці. У цій кни-
жці Джілас проводить тезу,
що на місце калітальстичної
кляси, яку синула комуні-
стична революція, прийшла
кляса комуністичної бюрократії,
яка так само, чи не гір-
ше, поярлює широкі маси
народу. Ця книжка забороне-
на в Югославії. Для примір-
них рукопису снокфіковано
було під час арештування
Джіласа в 1955 році, але трет-
тій зберігся був і з відомою
за дозволу Джіласа перепач-
ковано його за кордон. При-
тягнення до судової відпові-
дальності Джіласа за попу-
лярні книжки і напевне підви-
щення йому в'язничної кару
сважасться новим приязним
жестом Тіта в сторону Мос-
кви.

● Деякі жидівські організації
зважають, що с формулярів
для перепису населення треба
усунути питання про віроспо-
знавання, бо це мовляв, протипи-
ти конституції.

ДОЛЛЕС ГОТОВИЙ НА НАРАДУ З МІНІСТРОМ СИРІЇ

Вашингтон. — Речник дер-
жавного департаменту Лін-
колн Вайт заявив, що держав-
ний секретар Джон Фостер
Доллес, який бачився вже з
крутло 15 міністрами закор-
донних справ різних держав,
у зв'язку з їх привітністю на
сесії Генеральної Асамблеї
Об'єднаних Націй, „буде ша-
сливий”, коли забачас ба-
читися з ним також міністер
закордонних справ Сирії, Са-
ляг ель-Бітар. Ця заява по-
явилася у зв'язку з повідомле-
нням, що Салік ель-Бітар ви-
словив думку, що прояснення
американсько-сирійських не-
порозумінь могло б найкраще
наступити у безпосередній
розмові з державним сек-
ретарем Доллесом. Коменту-
ючи ці заяви американська
преса висловлює здогад, що
дальша американська політи-
ка у відношенні до Сирії бра-
тиме під увагу перечулення
арабських країн на пункті
встравання будь-якої чужої
держави у відносини на Се-
редньому Сході. Вправді при-
нятно різні державні дії Лі-
вану, Йорданії, Іраку і Арабії
признають, що Совіти здобу-
ли такі впливи в Сирії, які ви-
кликують небезпечні можли-
вості для дальшого розвитку
тамошніх подій, однак на-
звхрх вони висловлюють со-
лідарність з сирійськими ара-
бами та заперечують безпе-
редню небезпеку збоку Сирії.
Подорож Лоя Гейндерсона по

Америка подбас за зброю для Тунісії

Вашингтон. — Туніський
амбасадор у Вашингтоні Мон-
рі Слім і туніський президент
Габіб Бургуїба дістали запев-
нення від державного депар-
таменту, що З'єднені Держави
признали раціональну про-
сбру Тунісії щодо потреби
озброєння її невеличкої ар-
мії і подбають, щоб Тунісія
дістала потрібну їй зброю. Ін-
шими словами ЗДА самі не
продадуть зброї Тунісії, але
вживають заходів, щоб Тунісія
могла купити її на догідних
умовах від західних європей-
ських держав. Конкретно го-
вориться про скандинавські
держави, про Бельгію й Іта-
лію. Річ в тому, що ЗДА не
хочуть насторожувати проти
себе публічну опінію Франції,
дуже чулу на пункті всього,
що стосується північної Аф-

Французький парламент дебатує над справою Альжиру

Париж. — У Парижі ве-
деться парламентарна дебата,
яка може мати надзвичайно
великі політичні наслідки
внутрішнього і закордонного
характеру. Річ іде про урядо-
вий проєкт нової конституції
для Альжиру, яка без попе-
редніх нарад із самими аль-
жирцями — мала б увести в
Альжир поширену автономію
для шістьох окремих адміні-
страційних округів, з централь-

У СВІТІ

- До Праги, прилетів з кому-
ністичного Китаю двох моло-
дих американських туристів,
що поїхали туди безпосередньо
після „Фестивалу молоді” в
столиці СССР, 23-річна Ніна
Лидіава з Нью Йорку і 19-річний
Боб Вільямсон, тепер студент в
Лондоні. Обох заявили, що вони
„шасливі”, що відвідали кому-
ністичний Китай, не послу-
хавши державного департамен-
ту. Дізнавшись, що державний
департамент хоче підібрати ім-
зу кару їхні американські пап-
порти, вони заявили, що будуть
апелувати до суду.
- Московська „Правда” дуже
журиться, що с ще у широкому
світі такі „виперті й розкозо-
рі” держави, які не хочуть по-
годитися з існуванням комуні-
стичних режимів. До таких дер-
жав „Правда” зараховує Ні-
мецьку Федеративну Республіку,
яка виснаєлює своїх „впер-
тості” не хоче нав'язати дипло-
матичних взаємин з комуні-
стичною Східною Німеччиною,
та південно-американські кра-
їни, які боюються від Совєтско-
го Союзу. У Москві до цього
часу с — з усіх південно-аме-
риканських країн — диплома-
тичні репрезентанти тільки
Мексико, Аргентини і Бразилії.
- У столиці Ізраїлю, Телі-
Авіві, виточили судову справу
жидівському журналістові Раф-
фі Ейлонову, який найнявся був
на данський корабель, що 22
липня ч. р. проїздив по Суєз-
ському каналі. Єврейські слідчі
виловили тоді Ейлона з-посеред
данської залоги, арештували
його і перевезли до Александ-
рії, а потім до Каїра. Тепер із-
раїльські власті закидають цю
журналиста, що він, пере-
буваючи в єгипетській в'язни-
ці в'язниці, зрадив єврейським
ізраїльським військовим тайни в
заміну за обіцянку, що прези-
дент Насер дасть йому интер-
в'ю і дозволить стрілятися з
жидівською громадою в Каїро.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ ВТІКАЧІВ НА ОСНОВІ НОВОГО ІМІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНУ

25 вересня н. р. відбулися в Нью-Йорку чергові наради Американської Ради Добровольчих Агенцій в справі використання постанов новогіміграційного закону для втікачів. В нараді взяли участь також представники ЗУАДКомітету в особі його президента д-ра В. Галана.

На нараді вивчено зокрема справу використання понад 18 тисяч віз для втікачів і виселення. З того 14,556 віз призначено для втікачів перед комунізмом, чи теж втікачів на Середньому Сході по причині релігійних, чи політичних переслідувань. Новий закон приніс дуже подібну селекцію аплікантів на переселення. Консули представляють кандидатури в Вашингтоні і щойно затверджені Радіо кандидати можуть переходити консулярні перевірки і дістати візу. Головна увага звертається у справах переселення втікачів на їхню вартість, щоб вони могли приміститися до американських обставин і були позитивними для З'єднаних Держав.

Тому теж відповідальна праця припадає на Добровольчі Агенції, бо ці агенції мусять вибрати відповідних аплікантів і відповідно їх заохочувати. Перша річ, щоб аплікант був зголошений в консулаті і дістав відповідну опінію

від ЗУАДКомітету, чи іншої агенції. Спеціальну увагу дістали ті апліканти, які мають рідні у ЗДА. Об'єднання родин — це головна проблема, що її має на увазі новий іміграційний закон.

Вже в найближчих днях буде виданий розпорядок, як виглядатиме процедура, як теж буде встановлена форма нових аплікацій і агенційних афідвітів. Але вже тепер усі заінтересовані повинні почати робити заходи, бо число призначених віз дуже обмежене, процедура утруднена, а аплікантів ще велика кількість. Тож хто має рідних, своїх, чи приятелів, які бажають переселитися до ЗДА, повинен негайно скоординуватися із ЗУАДКомітетом на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.

Апліканти в Європі повинні негайно контактуватися з американськими консулатами, чи теж із станицями ЗУАД, а головую з Європейським Представництвом З. У. А. Д. Комітетом на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
Augusten Strasse 46.
Muenchen 2, Germany

Процедура про переселення хворих на ТВ буде окремо подана до відома.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ДО 25 РІЧЧЯ ВІСЬКОГО ГОЛОДУ

До статті п-ні Мілени Рудницької з дня 24-го вересня 1957 р. з заголовком "Облажастися 25-річчя Великого Голоду", поміщено у "Свободі" з 24-го вересня н. р., хотів би прислати деякі замисли і пропозиції.

Трагічне 25-річчя цього перфідного чину мусимо сьогодні відзначити і то відзначити гідно й глибоко. Мусить це відчувати в першу міру живий цей інстинкт, а далі всі ті, які мали закриті очі, а сьогодні їх неслимливо відкривають. Треба замислитися над словом і чином. Слово — це слово дружби і усього українського масово майла на музику з відповідними кліматом і у відповідних місцях. Вийти всього у вільному світі і вийти достойно, як личить нації із тисячолітньої культури. Десь цей мусить бути один у цілому вільному світі.

Що ми своєю дисципліною і своїм хотінням то доведемо, (а це не трудно), то це напевне зробить враження на чужих глядачів.

Вийти на музичну треба усім.

Перші у жалібних ризах і гримасах у темному.

Усе мусить бути зразкове, усе мусить нагадати і нам і обсерваторам (друзям і ворогам) нашого згину трагічну подію голоду.

Чиним уявляю собі так: назначений день на маніфестації (і то обов'язково одночасно у цілому вільному світі) мусить бути жалобний. Вікна усіх українських домів чи підпри-

ємств чи інституцій мусять бути відповідно прикрашені прапорами. День маніфестації мусить мати початок у всіх українських церквах. Опісля спільна маніфестація церков і громад. День цей мусить бути днем незалежного посту, тискохворих і немовлят. Рівночасно день цей мусить бути масовою збіркою грошей, заощаджених на харчі. Це вийде велика сума, а збірку повністю віддати обов'язково на англійській публікації про Україну.

І як що ми це зробимо точно, чисто, совісно і жертвенно, то будемо гідні свого імені.

Микола Кузьмичук.

ТЕПЕРІШНІ ОСІДЛОК МУЗЕЮ "ЛЕМКІВЩИНА"

Справа лемківського музею вислана з того погляду, що після повного розпорощення населення Лемківщини в масові переселення, тільки цей музей зможе залишити традицію пам'ятки про рідну історію і культуру цього нашого племені.

В числі 107 "Свободи" в статті п. н. "Заслужені діти Лемківщини" я подав на підставі листів з Самбора, який поїхав до своїх рідних в осіні 1951 р., що в липні 1945-1946 р. о. Степан Венгрович прибув до Самбора, який музей разом з ним іхав до Самбора.

Але ж, коли після надрукування цієї статті гатті поминала в пресі вістка, що лемківський музей знаходиться там далі в Сяноці, я вирішив зараз перевірити цю вістку. За мою інтерв'ю особа вповні вірогідна (привічка з відомих причин подати не можу), яка мала можливість побувати недавно в Самборі й у Сяноці, написала до одного з моїх зятів листа такого змісту: Венгрович, під час примусового переселення в Сяноці на схід, в осіні 1946 р. добився у совєтській міліції дозволу забрати лемківський музей з Сяноки на схід, але це йому не пошлося. Цілий цей музей залишився в Сяноці й досі знаходиться там на замку, як музей регіональний. Ніхто досі ані з однієї, ані з другої сторони про музей той не допитувався. О. Венгрович з дружиною замішав в Самборі. Як одного з тих, які відмовилися від переходу на православ'я, о. Степан депортовано на схід, де він помер.

Ця вістка про музей вповні вірогідна із статті Лева Гейдана з творів лемківського музею, поданою в ч. 26 варшавського "Нашого Слова". Проф. Гейдана там, що музей міститься на замку в Сяноці у 14 виставочних залах разом з робітнями. Музей мав давніше 10 відділів. Працюють там тепер самі поляки і справді було б, щоб побіжні працівники там теж українці.

Чи було б краще, щоб музей перенесли до Самбора, чи краще, щоб він залишився в Польщі, це справа відкрита.

Мгр. Володимир Бучачий.
Монтреал, у вересні 1957.

Митрополит М. Германюк виїхав до Європи

В середу 4 вересня, Митрополит Кир Максим виїхав з Вінніпегу до Європи. Група свідників Вінніпегської Архиспиралі під проводом генерального вікарія о. д-ра В. Кушніра зіп'їла на вівторок, 3 вересня, в катедральній аудиторії св. Володимира й Ольги, щоб попрощатися зі своїм архипастирем. Приїхав був до 25 священників з Вінніпегу й околиці. Промови вголосили о. о. В. Кушнір, В. Маланчук, А. Вішник, Ф. Ру, П. Пуляк, С. Тарнавський і С. Семчук. О. прелат Кушнір сказав, що українські залізничники в Європі, певно, з тугою ждуть відвідин Митрополита. Прощаючи Кир Максим обіцяв, що в Римі, Фатімі й Люрді згадуватиме у молитвах своїх священників і вірних у Канаді.

Українці на З'їзді „Пакс Романа” в Сан Сальвадорі

У Сан Сальвадорі в колегії „Ля Сграда Фамілія” минулого місяця відбувся міжнародний З'їзд католицьких студентів „Пакс Романа”. На З'їзді, на який приїхали представники 51 федерації згаданої організації, була теж українська делегація, а саме: о. П. Корнилик, канцлер філархиспиралі Екзархату, д-р Ю. Рибак, мгр. В. Ісая, п-і Я. Рибак, п-а Аїда Лопез і мгр. В. Зборовський. На З'їзді о. Корнилик відправив св. Літургію в українському обряді. У святковому відкритті взяли участь президент делегації з міністрами, панськими нунціями Гватемали, мексиканським архисписком, як теж дипломатичний корпус, зрядтований при уряді держави Ель Сальвадор. Відкриття переділа Служба Божая, по якій усіх учасників З'їзду запрошено до Клубу Кантрі на сніданок. Пізніше, в наступних нарадах, була перекладка в колегії Сан Хозе, де українською делегацією зокрема заінтересувався св. Рафаель Валладарес.

Під час З'їзду прийнято канцлерську „Обнову” в членстві участь президент делегації.

З глибоким жалем повідомляємо, що ДНІ 25-го ВЕРЕСНЯ 1957 р. — ПОМЕР — похоронений в Боготі, на довгих і тяжких термінах, на 51-му році життя

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ БРАТ, НАВАГЕР І ВІПКО

Мгр. Іван Роман ГОЛИНСЬКИЙ

ПАРАСАТ буде відправлений в П'ЯТИНЦЮ, 27-го ВЕРЕСНЯ н. р., о год. 8-ї вечора, в похоронному лавченні п. Марії Насеєч — при вулицях Franklin і Brown.

ПОХОРОНИ відбудуться в СУВОТУ, 28-го ВЕРЕСНЯ 1957 р., о год. 9-ї рано, з української католицької катедрі Непорочного Зачаття Преч. Діви Марії — при вулиці Franklin у Філадельфії.

Горем прибиті:
ВОЛОДИМИРА, МИКОЛА І ДАРІЙ
ОСТАЯНКИ

Автомобілісти НЮ ЙОРКУ! КУПУЮЧИ КОЛЕСА

до своїх ОСОБОВИХ І ВАНТАЖНИХ АВТ в компанії

SAMCO TIRE CO.

NEWARK, N. J.
"ESSO" — 741 Springfield Ave. & Avon Ave.
ЗАОПДАЖУЄТЕ

не лише на наших НАПНІЖНИХ цінах, але й додатково, не платити Sales Tax.

Футбол Спорт Футбол

НЕДІЛЯ, 29-го ВЕРЕСНЯ 1957 р. Год. 3-та по полудні.
New York City — ZEREGA OVAL — Westchester Ave., 1264 Zeraga Ave., Bronx, N. Y.
III рунда — РІШАЛЬНІ ЗМІГАННЯ ЗА ЧАПУ ЛЮІСА

УСТ „ТРИЗУБ” — F. C. НАКОАН
ФІЛАДЕЛФІЯ NEW YORK
РАКОАГ — чемпіон Професійної Ліги А. F. I. — віце-майстер ЗДА 1957 р.
ПЕРЕДЗМАГ: год. 1-ша по пол.

Українська ГРОМАДО!
Розвиваючись завдяки підтримці українців, УТС розбудувала свої закордонні представництва майже в усіх країнах поселення українців у вільному світі.

На терені Америки масово слідує Представництва:

Mr. W. LANOSHNIK 1028 Kenilworth Ave. Cleveland 13, Ohio Tel.: PROspect 1-0696

Mr. O. POKOTYLO 519 5th St., N. E. Minneapolis, Minn. Tel.: FE 2-2045

Mr. M. SLOWIKOWSKY 107 Durnan Street Rochester 21, N. Y. Tel.: HOplins 7-7166

Звертайтеся за НОВИМИ ЦІННИКАМИ до наших Представництв, або до нас безпосередньо. На місці Ви також зможете дістати бажану інформацію, оглянути пробні вишні матеріали та замовити пакунок.

Постачаємо товари ДОБРОЯКІСНІ, ПРАКТИЧНІ, НЕОБХІДНІ, щоб задовольнити вимоги українських покупців на чужині та рідних вдома: МІДНІ ШПІРІ, ВІЗУТІ, АНГЛІЙСЬКІ ЕКСПОРТОВІ ВОЙНИНІ МАТЕРІАЛИ, РЕЧІ ХАТНОГО ВАНТЮ, ЛІНІ тощо.

Доставляємо також ДОМОМ ГАРАНТОВАНО, надіємо й без затримки значущого, або (з додатковими оплатами) ЛЕТУНСЬКОЮ поштою. Товари не підміняємо, гарантуємо доставку всього того, що замовлено.

Маючи намір розбудувати Представництва УТС у всіх українських осередках Америки, просимо кандидатів на Представників шукати негайно до Централу УТС про умови співпраці.

ЦЕНТРАЛЯ УТС:

A. Z. UKRAINIAN TRADING COMPANY
1-1a HUNT ST., LONDON, W. 11, GR. BRITAIN.

ПАШІХ БУДНІВ

ЗГАДУЮЧИ ПРО ДВА З'ІЗДИ

Ще досі вперто мерехтять мені в пам'яті образи, враження і спостереження з двох З'їздів, зги то пак З'їзді: Платового — в Канаді, і Сумського — на Оселі СУМА в Елленвілі. А маю цих спостережень так багато, що й маю до кінця року міг би карити фейлетони на „З'їзді” теми.

От, цікава річ, як дехто з земляків сприймає так позитивно, скажемо, переселення, як Ювілейну Платову Зустріг. Питаю одного добродія, зрештою чужинця людини, не пластуна, що йому найбільше вбилося в пам'ятку із святкування у Грештоні.

— Що? — скрикнув добродія, — а от що, подивіться! Яку діру анімали у штаних під газ Ватри, а неділю, над озером! Дув сильний вітер і метав іскрами, а я, відай, мусів задрімати, коли Дронт тримав свою промову, бо не згадує, що горю. Ну, й штани збавили, на пам'ятку з Ювілею.

Факт є фактом, що тоді згадував дув „вітер від моря” зи пак озера і роздумував асоцію на всі боки, і так само правда, що дорогий наш Основоложчик втяв собі ніверку, на Ватрі довенько скензоз і задрімати, ріг ясна, було можливим. Але ж це не причина, щоб з цілого З'їзду, який мав такі значущі і майже історичні моменти, запам'ятати собі лише один ексцентричний, між ними кажучи, деталь — дірку в штаних.

Це правда, що з дрібниць — деталі складається цілість і що бувають часом деталі, які особливо аризується в пам'ять. Такий випадок трапився зі мною на Шостому Маніфестаційному З'їзді СУМА.

Я приїхав на цей З'їзд, сказати б, цілком приватно, заступаючи тільки свою власну особу, ніким

не делегований і ніким не запрошуваний. Та біда хогіла, що приїхав у товаристві трьох офіційних делегатів, представників таких високих установ, як УСК, УНСОЮЗ і Плат.

А порядковий офіцер, а однострою та з відповідними штурками, довго не пинюзи, — бере мене за руку і пре на трибуну, разом з офіційними особами.

— Друже! — промусив я його, — дайте спокій, не обідайте мене на трибуні, бо я нікого не репрезентую і крістію складаю не буду. Гляньте — я навіть не одягнений формально, без близюки і краватки, мені, просто, ніяково тут знаходитись.

Але всерд військовими людьми згодом глумляться! Друг службовий потиснув мене за плече, посадив на крислі і каже: сиди, репрезентуй! „Лиса Микити”.

Сиджу я в своїй стіжності білій „Лолі”, як тинь Сербанік, один, як білий курчак між нагорно одягненими делегатами і так себе язвас погуваю, як голій в терно. А тут не тебе фільмюють, фотографують, ка-жуть приїматися дефіляду!

Аж гульк! — входить на трибуну наш членкор і мій щирий приятель Михайло Черешньовський. Вийшов, здирав на мене світагулюю і тут, на огаз асесі еліти, маніфестаційно зіймає близюки, краватку і сіде коло мене...

Ну, кажіть, а тоді трохи не кинувся йому на чиню та й не розділював його за такий жест! С, по-чому — дурня в тоді, дурьба на світі, є солідарність! З таким другом можна йти коней красти.

Потім, за ним, інші достойні погали здимати близюки, але не так солідаризуючись зі мною, як то-му, що й день був тоді стримано гарячий...

І кер.

Увага! Увага!

СПОРТОВЕ Т-ВО „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”
в ПОАРКУ, Н. Дж.
ВІДКРИВАС — СЕЗОН 1957/58

Великою ЗАБАВОЮ
в СУВОТУ, 5-го ЖОВТНЯ 1957 р.
в приміщенні „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧ”
при 506-508, 18th Ave., Newark, N. J.
ПОЧАТОК: год. 8-ма вечора.

Грас оркестра — п. БОГДАНА ГІРНЯКА.

ЛЬВІВСЬКИЙ БАЛЬ

— ВІДБУДЕТЬСЯ —
в суботу, 9-го листопада 1957 р.

в залах УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в НЮ ЙОРКУ.

ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИДАВНИЧІЙ ФОНД
Н. Т. П.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА

ЮВЕЛІРНА
КРАМНИЦЯ
в НЮ ЙОРКУ

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СВОГО ІСНУВАННЯ
— пропонує —
СВОІМ ПОКУПАЧМ
ТОВАРИ

найвищої якості по найнижчих цінах.

ТІЛЬКИ В „МЕТІ” ВИ ЗНАПДЕТЕ:

Європейський бурштін власного імпорту
Ювелірні вироби в європейському стилі
Золоті тризуби та відзнаки
Українська машини до писання
Німеччини золоті пера „Pelican”

А ТАКОЖ:

Фірмові швейцарські годинники
Німеччини короткохвилюсті радіоприймачі
Патефони, репрекордери, фотокамери
Столове срібло та кришталі
Провідні самоцвіти
Діаманти.

Кожний, хто придбає в „МЕТІ” товар на суму \$ 100, одержить зовсім безкоштовно цінний

ПОДАРУНОК вартості \$ 25.—

ДОГІДНІ СПЛАТИ. БЕЗ НАЧИСЛЮВАННЯ ВІДСОТКІВ.
ВСІ НАПРАВИ ВИКОНУЄМО НА МІСЦІ.

УВАГА: Повідомляємо, що продаємо першокласний товар, по найнижчих цінах і це — наша найкраща реклама.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

що його затвердила Рада Регентів штату Нью-Йорк

• ПРОВАДИТЬ ЗАПИС •

студентів на перше півріччя 1957/58 навчального року на основні відділи:

Економічний (I-VIII семестри)

Політичних наук (I-VIII семестри)

Інженерний (I-II семестри)

Філософічний (Arts & Science) (I-VIII семестри)

Педагогічний (I семестер)

На всі ці відділи приймаються особи з закінченою СЕРЕДНЬОЮ ОСВІТОЮ (гімназія, гай-скул та інші типи середньої школи).

Проводиться також зане на курси:

ТЕХНІЧНОГО КРЕСЛЕННЯ (початкова група й підвищене навчання); БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА; АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (початкового й підвищеного навчання); УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (початкового й підвищеного навчання); ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ й САДІВНИЦТВА.

Особи, без закінченої середньої освіти — приймаються на

ПІДГОТОВЧІ КУРСИ (МАТУРАЛІН).

У. Т. І. має право приймати також студентів з-поза ЗДА на студентські візи.

В справі додаткових інформацій, звертатись безпосередньо, листом чи телефонічно:

UKRAINIAN TECHNICAL INSTITUTE
320 EAST 14th STREET — NEW YORK 3, N. Y. — U. S. A.
Tel.: GR 5-1971

